

Csire Gabriella

Mondák és históriák

HUNYADI JÁNOS DIADALA

Az új török szultán túltett minden harcias elődjén. II. Mohamed először Ázsiában prédált, rabolt, és uralkodásának harmadik esztendejében, Krisztus Urunknak születése után 1453-ban elhódította Konstantinápolyt a görögöktől. Az ősi várossal együtt birtokába jutott az Ázsiát és Európát összekötő keskeny tengerszoros is. Így hát mindkét irányban elzárta az idegen hajók elől a vízi utat. Most már nyugodtan nekiláthatott az európai városok és országok ostromának. Úgy tervezte: először a legerősebbek, a szerbek és a magyarok ellen indít hadat, utánuk pedig az olaszokat veszi célba.

Megrémült a római pápa, amint fülébe jutott, mit forgat a fejében Mohamed. Sietve menesztette bíborosait és szerzeteseit a keresztény országokba, hogy szent hadat toborozzanak a pogányok ellen. Így jutott magyar földre az olasz származású Kapisztrán János is. A Ferenc-rendi barát bejárt várost, falut és prédikációival arra buzdított mindenkit, hogy álljon be a keresztetek közé. Pénzt gyűjtött és embereket toborzott, hiszen erős nagy seregre volt szükség ahhoz, hogy feltartóztassák a török császár félelmes hadát.

A török sereg letarolta a gazdag szerb városokat, elorozta az ezüstabányákat. Két lépésre volt már Nándorfehérvárhoz, az erős magyar végvárhoz.

— Mit tegyünk most? — kérdezte gondterhelten Hunyadi János. — Mit tanácsolsz, barátom?

— Sok ezer ember állt be a kereszties hadba — válaszolta a szent atya. — Pénz is gyűlt, elegendő. Téged más gond ne emésszen, mint a sereg mozgatása és a jó haditerv.

Hunyadi János régi bajtársait is hadba szólította, legjobb vitézeit. Dunára eresztett hajóin pedig rengeteg élelmet és népet szállított Nándorfehérvárra. A védfalakkal és bástyákkal megerősített soktornyú várban szállásolta el nagyszámú seregét.

Eközben Mohamed százötvenezer, más jelentések szerint négyszázezernél több emberrel kelt át a Balkánon. Hajói pedig sok fegyvert és hadigépet szállítottak a vár alá.

Szent Iván havának tizenkettedik napján érkezett Nándorfehérvár alá a hatalmas török sereg. A Dunát és a Szávát ellepték az idegen hajók, míg a várost környező mezőt fegyveresek sokasága szállta meg. A törökök rögtön nekiláttak az ágyúöntéshez, s otromba rézágyúikat a síkságon állították fel, a várral szemben, s onnan lőtték éjjel-nappal Nándorfehérvár magas tornyait. Egymás után hulltak le a súlyos sziklakövek. Csonkán meredeztek ég felé a tornyok, omlot-

---

---

tak le a vastag védfalak, töredezték a bástyák. A várvédők közül sokan megsebesültek. Volt, akit a kőzapor temetett maga alá. Közel volt már a vég. A félelemtől vacogó katonák már csak a halálra vártak.

Ám ekkor Hunyadi és Kapisztrán vízre szállt, és kis hajóhadával leereszkedett a Dunán, hogy az ellenség hajóit a folyóról elűzze és a várba szorult kereszteseket megsegítse.

A török császár és Hunyadi János vízi ereje hamarosan egyberoppant. De a vésszes viadalban egyik fél se tudta a másikat legyőzni. Ám ekkor a magyarok vezére beugrott az ellenség egyik hajójába, és kardjával szétcsapott a pogányok között. A Hunyadi példáján fölbátorodott keresztések bátran átugrottak most már a szultán hajóiba, és akkora pusztítást végeztek, hogy vértől vöröslött körülöttük a Duna vize. De a víz folyása is kedvezett a magyaroknak. Amint a törökök felé sodorták őket a hullámok, sok hajót utolértek és elsüllyesztettek. A velük tartó dunai halászok könnyedén siklottak bárkáikkal a vízen, és csóvát vetettek a szultán hajóira.

Lánggal égett a török hajóhad, amikor Hunyadi és Kapisztrán, a győztes vitézek élén, bevonult a várba.

Hunyadi János buzdító szavai reménnyel töltötték el minden csüggedőt. Kapisztrán összeszedte a sebesülteket meg a betegeket, hogy a táborba vigye őket. Az új katonaság és a feltöltött éléstár, na meg a hadvezér jelenléte erőt öntött a kapitányok és a katonák szívébe.

— Bízunk a győzelemben, vitézek! — mondta Hunyadi János. — Vagy elfelejtettétek tán, hogy Mohamed apja, Amurat császár hét hónapon át hiába ostromolta Nándorfehérvárt, mégse tudta bevenni? Krisztus Urunk velünk van. Vesszen, aki hazánkra tör!

Felragyogtak a harcosok e szókra, s lélekben megerősödve készültek kivédeni a közelgő ostromot.

Mohamed serege harsány trombitaszóval, erős dobpergéssel és harci kiáltásokkal, iszonyatos zajjal indult ostromra. Könnyűszerrel kelt át a várárkon: a bástyákról és falakról leágyúzott kövek teljesen feltöltötték a széles szakadékot. Nagy viadallal tolongott be a vár piacáig a kopjás sereg. Hunyadi János ekkor lerohant a toronyból. Szilágyi Mihály és Kanizsai László, a két várkapitány meg Rozgonyi Sebestyén is vele tartott, sok más kipróbált vitézzel. Kardjuk erejétől hátrálni kezdtek és takarodót fújtak nemsokára a törökök. Ám a felbátorodott keresztések utánuk vetették magukat, és a futásnak eredt hadinépet a Száva partjáiig üldözték, az ázsiai basa táboráig. Hogy odaértek, kardélre hányták a meglepett főtisztakat meg a basát, és lángba borították a táborot.

De a szultán se volt rest, és lovascsapata élén megindult, hogy bekerítse a várból kitörő magyarokat. Ha Kapisztrán János nem vette volna észre a toronyból a hadicselt, bizony sok jó vitéz odavész. De hírvivői idejében visszatérítették a kereszteseket.

Amikor Hunyadi észrevette, hogy a szultán őrizet nélkül hagyta ágyúit, bajtársaival együtt lecsapott a törökök romboló fegyverére. Háromszáz ágyút rontott el: verette be vasszegekkel a gyújtókat. Sötét este volt már, amikor nagy örömmel tért vissza a várba, társaival együtt.

Se ágyúja, se hajója nem volt már Mohamednek. Mégis biztos volt a győzelemben, hiszen a veszteségek ellenére még mindig százezrek lesték parancsszavát.

Megmérgeződött a török császár, amikor harcosait másodszor is visszaverték a várvédők. Annyira megdühödött, hogy elhatározta: harmadszorra minden katonáját, egész seregét Nándorfehérvár ellen fordítja.

Ember ember ellen harcolt. A fellegekig hatolt a hadilárma. Villant a kard, sújtva sújtott a bárd meg a buzogány. Rettentő nagy kopjatörés támadt mindennütt. Az ellenség elfoglalta a vár piacát s megszállta a felső várat is. A vár belsejébe és a külső bástyákra szorultak a keresztények. Egy ürge török, győzelemtől ittasan, levetette az ép toronyról a király zászlaját. Épp ki akarta tűzni a szultán lobogóját, amikor merész szökelléssel mellette termett Dugovics Titusz és megragadta a zászlórudat. El se engedte többé. A szédítő magasságban dulakodni kezdett a török katonával a dalia. De nem tudta eléggé megvetni a lábát, s a nagy viaskodásban a torony szélére szorult. Mind elveszünk, ha a keresztiesek meglátják fejük fölött a török lobogót! — jajdult fel Dugovics Titusz. Jézushoz kiáltott ekkor. Búcsút intve fiatal életének, magával rántotta ellenségét, s leugrott a szakadékba. Együtt zuhantak le a torony tetejéről mindketten. A szultán zászlaját ronggyá szaggatta a meredek sziklafal.

De ezt már nem nézhették tétlenül a várba szorult magyarok. Hunyadi János felkészítette katonáit a végső viadalra. Serege rendezett, tömör sorokban tört ki rejtekéből. Az élen harcoló lovagok mögött sorakoztak fel a parasztokból lett keresztiesek: a könnyű fegyverekkel ellátott gyalogosok. Őket fedették az íjászok. Kapisztrán János vitte a keresztet, az alabárdosok, botosok és lovagok oltalmában. A szent atya Jézushoz imádkozott és biztató szavaival öntött bátorságot a katonák szívébe. Amint megütötték a dobokat és felharsantak a trombiták, támadásba lendültek Nándorfehérvár védelmezői. Először ék alakot öltött Hunyadi serege és megbontotta a török harcosok sűrű tömegét. Azután ollóként nyíltcsukódott: kegyetlenül aprította az ellenséget.

A harc hevében senki se gondolt a török császárra. De egy kitűnő íjász észrevette a harcteret figyelő szultánt. Nem volt messze tőle s épp a basákkal tanácskozott. Hunyadi jó vitéze fölemelte íját, és mérgezett nyílveesszőjével célba vette Mohamedet.

Feljajdult a szultán, és melléből kirántotta a nyilat. De a mérreg miatt elvesztette eszméletét. A basák mindjárt felragadták vezérüket, de amint sátrába szállították, halálhíre kerekedett. Most már futva menekültek a pogányok, s vonultak el Nándorfehérvár alól.

Amikor Mohamed magához tért, és megértette, hogy fővezéreit levágták és negyvenezer katonája veszett oda, drágaköves gyűrűjéből mérget öntött poharába, hogy véget vessen életének. De a basák kitepték kezéből a méregpoharat és elszállították Nándorfehérvár alól a szultánt.

Az 1456 júliusában aratott nándorfehérvári győzelem vetett gátat jó időre az Európára áhítózó török hódításnak. A déli harangszó elesett hőseinkről és Hunyadi János diadaláról regél.

Dugovics Titusz (?–1456) — Vas megyéből származó vitéz. Nándorfehérvár ostroma idején, a nagy támadás napján, 1456. július 21-én a várfalról magával rántotta a mélybe a török harcost, hogy megakadályozza az ellenség zászlajának a kitűzését. Hőstette költők és képzőművészek képzeletét egyaránt megragadta. A nagyszabású festmény, amely a védelem jelképpé magasodó eseményét örökíti meg, Wagner Sándor alkotása (*Dugovics Titusz önfeláldozása*, 1859).

Hunyadi János (1407 k.–1456) — a legnagyobb „törökverő” hadvezér, erdélyi vajda, Magyarország kormányzója. Edzett zsoldosokból és familiárisaiból (magánhadserégéből) létesített korszerűen felszerelt hadsereget, amellyel sikeresen vette föl a küzdelmet az előnyomuló törökök ellen. A marosszentimrei csatavesztés után az Erdélyi Vaskapunál aratott elsőprő győzelmet (1442). Ezután a szomszédos országok és népek támogatásával ellentámadásba ment át, s az úgynevezett hosszú hadjárat (1443) során a Balkán-hegységig szorította vissza az Európát fenyegető török hódítókat. A szultán újabb készülődésének a hírére a pápa küldöttje, Kapisztrán János hatalmas kereszties hadat toborzott Hunyadi számára, aki a fegyvert ragadó parasztok és a hivatásos harcosok élén súlyos csapást mért II. Mohamedre. Az 1456-os „nándorfehérvári diadal” fél évszázadra torlaszolta el az Európára áhító oszmán birodalom előtt az utat. A győztes csata után nemsokkal halt meg a páratlan hadvezér. A zimonyi táborban kitört pestisjárványnak esett áldozatul.

Kanizsai László (15. sz.) — a Hunyadi-ház híve, 1459-ben erdélyi vajda. Hunyadi János mellett harcolt Nándorfehérvárnál a törökök ellen. Hunyadi Lászlóval együtt ejtették fogságba, de sikerült megszöknie. V. László halála után sokat tett, Szilágyi Mihállyal együtt, Mátyás királlyá választása érdekében.

Kapisztrán (Capistrano) János (1386–1456) — olasz ferences szerzetes. A pápa megbízásából kereszties hadjáratra buzdított Európa-szerte a török hódítók ellen. 1455-ben Magyarországra érkezett, ahol szépszámu sereget toborzott. A jórészt parasztokból álló kereszties had segítségével győzte le Hunyadi János Nándorfehérvárnál a szultán seregét. A kivívott győzelem után két hónappal hunyt el. 1724-ben szentté avatták. Szobra (Damkó József alkotása) a róla elnevezett téren áll a Budai Várban.

Konstantinápoly (korábban: Bizánc, Istanbul, Sztambul) — a görög-római birodalom egykori fővárosa. Az Európát és Ázsiát összekötő Boszporusz-szoros két partján fekvő Konstantinápolyt 1453-ban foglalta el II. Mohamed. Ettől kezdve a kikötőváros a török birodalom székhelye lett Istanbul néven (1923-ig, a török köztársaság megalakulásáig).

Mohamed (Mehmed), II. (1430–1480) — török szultán. Meghódította Konstantinápolyt (1453) és Istanbul néven birodalma fővárosává tette. Jelentős balkáni országokat kebeleztet be. 1456-ban Nándorfehérvárnál viszont súlyos vereséget szenvedett Hunyadi Jánostól. Mátyás király elhódította tőle Jajcát (1463) és Szabácsot (1475), az Európa déli védelmét biztosító Száva menti várakat.

Murad császár (Amurat), II. (uralkodott: 1421–1451) — török szultán. Birodalma határait jelentős mértékben kiterjesztette a Balkánon. Hunyadi János ellenfeleként elfoglalta Szendrőt, győzött a várnai és a második rigómezői csatában. Hunyadi János sikerrel harcolt ellene Nagyszebennél, az Erdélyi Vaskapu-hágónál, a jalomicai csatában és a hosszú hadjárat (1443–44) idején.

Nándorfehérvár (Beograd, Szerbia) — Belgrád régi magyar neve Nándorfehérvár. A Duna fölé magasodó erődítmény a török terjeszkedés elleni védelem déli kulcspontja volt. Az 1433 és 1521 között Magyarországhoz tartozó nándorfehérvári várnál zajlott le 1456. július 21-22-én a török háborúk egyik legjelentősebb csatája, amelyben II. Mohamed hatalmas seregét megverték és visszafordították a Balkán kapujából Hunyadi János keresztesei. A déli harangszó századok óta a nándorfehérvári győzelem emlékét idézi föl a keresztény világban.

Rozgonyi Sebestyén (15. század) — a Hunyadi-ház hű vitéze és barátja. Részt vett a nándorfehérvári csatában (1456). Egy év múlva, amikor Hunyadi János fiait — Lászlót és Mátyást — híveikkel együtt elfogták, őt is fogságra vetették. De sikerült megszöknie. Később Mátyás királyt támogatta. Rövid ideig erdélyi vajda volt.

Szilágyi Mihály (1410 k.–1461) — kiváló hadvezér a Hunyadiak korában. Szilágyi Erzsébet fivére, Hunyadi János sógora. Nándorfehérvár főkapitányaként vett részt 1456-ban a történelmi jelentőségű csatában. V. László halála után királlyá kiáltotta ki Mátyást. Ő maga kormányzó lett a kiskorú uralkodó gyámjaként. Az ifjú király azonban eltávolította az udvarból és Világos várába záratta nagybátyját. Miután kibékültek egymással, rábízta az Alföld védelmét. Több sikeres csata után a török sereg Szendrőnél bekerítette és elfogta Szilágyit, akit a szultán parancsára Isztambulban lefejeztek.

A CSÁSZÁR SZÉP LEÁNYA

Sok csatát vívott a törökkel Szilágyi Mihály és Hagymási László, a két ifjú dalia.

A jó barátok mindig egymás mellett harcoltak, és együtt örültek a győzelemnek. Nevüket szárnyra kapta a hír. Kardjuk villogása, tüzes paripáik nyihogása félelemmel töltötte el a törököket. Ki is adta a parancsot a szultán, hogy kerítsék kézre a két magyar vitézt.

Egyszer aztán akkora sereggel támadt a török szultán, hogy a harcmezőn már csak a két verhetetlen vitéz maradt. A többiek mind elestek vagy megfutamodtak. Könnyű volt már bekeríteni és elfogni az ifjakat.

Szilágyit és Hagymásit láncra verve hurcolták magukkal Isztambulba a törökök. Nem volt kegyelem. A szultán tömlöcre ítélte a foglyokat.

Keservesen teltek-múltak a percek, vánszorogtak a napok meg a hónapok.

— Jaj, szegény feleségem! Jaj, két szép gyermekem! — sóhajtozott Hagymási László. — Ki fog gondot viselni rátok?

Amint friss füvekről és virágzó fákról üzent a tömlöc ablakán belopózó szellő, Szilágyi Mihály pengetni kezdte a kobzát. Szüleire gondolt és hűgára. Bizony egy évvel ezelőtt pünkösdi napját még együtt ünnepelték. Szívből szakadt éneke, a szabadságra vágó fogoly dala kisurrant a rácsok közül s messze szállt.

A kobozzal kísért gyönyörű éneket meghallotta a császár szép leánya, gyöngye violája, s kinézett az ablakon. Palotájából épp a tömlöcre lehetett látni. Egyetlen pillantás elég volt, hogy az ifjú arca s daliás termete rabul ejtse a szívét.

A császár leánya hamarosan szerét ejtette, hogy meglátogassa a tömlöcben sínylődő magyar vitézeket. A két jó barát elámult a hajadon szépségén. Egyikük se látott még nála karcsúbbat, egyikük se nézett még ragyogóbb szemekbe.

— Nem tudok aludni — vonta félre Szilágyi Mihályt a szultán leánya. — Éneked elrabolta az álmodat. Nyugalmat, örömet nálad nélkül nem találok.

Szilágyi meghatottan nézett a lányra.

— Szíved békéjét örömmel visszaadnám — suttogetta —, vissza én, ha nem lennék fogoly!

— Szabaddá teszek! — válaszolta a császár gyöngéje. — Ha magaddal viszel hazádba, és feleségül veszel, még holnap kimentelek. Társadat is magunkkal visszük.

Szilágyi Mihály remegő kezébe vette a lány kezét: rég nem érzett remény és boldogság aranylott át a lelkén.

— Hítemre fogadom, hogy hazaviszek — mondta az ifjú —, ahol két öreg szülőm és édes húgom búsul utánam. Nem kényszerűség, hanem jó szíved és ritka nagy szépséged mondatja velem: hű leszek hozzád mindhalálig!

Amíg így beszélgettek és csókot váltottak egymással, Hagymási László a falnak fordult, hogy ne zavarja a szerelmeseket. Örült, már hogyne örült volna, hogy kiszabadul a szultán tömlöcéből, de a lány szépsége annyira megigézte, hogy szívét marni kezdte a féltékenység. Irigy keserűséggel gondolt a Szilágyi szerencséjére, de lobogó szenvedélyét bölcsen eltitkolta.

A császár szép leánya összeszedte ékszereit, aranyait és megvesztegette a börtönőrt. A tömlöctartó másnap éjjel kinyitotta a súlyos vasajtót, és két foglyát szélnek eresztette. A lány drága török ruhákkal és szablyákkal látta el az ifjakat, majd az istállóba ment velük, ahol a szultán legjobb lovait vigyázták. A töröknek öltözött Szilágyi és Hagymási kardélre hányta az álmában meglepett lovászmestert és a későn ébredő lovaszokat. Az ifjak hamar elkötötték a szultán pompás paripáit, majd mind a hárman lóra kaptak. Gyors vágásban hagyták maguk mögött Isztambult.

Hajnalban szörnyű riadalom támadt a császár udvarában. Egymást érték a rosszabbnál rosszabb hírek. Megölték a főlovászt meg a lovaszokat! Elkötötték a legjobb harci méneket! A két magyar fogoly megszökött!

Rettenetes haragra lobbant a szultán. De amikor azt is megtudta, hogy szép leányát, gyöngéje violáját is magukkal vitték a szökevények, akkorát ordított, hogy ijedtében az egész udvarnép a földre hasalt.

— Kézre keríteni, felnégyelni, karóba húzni, lefejezni! — üvöltötte a szultán. — Azonnal el kell fogni, és ide hozni színem elé, a vakmerő szökevényeket!

De a két magyar ifjú meg a török leány jó utat megtett már, amikor a szultán parancsára nyergelni s nyargalni kezdtek, majd nyomukba eredtek a vajdák. Ám a harmadik napon, amikor egy kerek szigethez értek a szökevények, észrevették üldözőiket. A daliák gyorsan elrejtették a császár szép leányát a sziget belsejében, majd lóra kaptak, és szemtől szembe vívtak meg a szultán csapatával. A két vitéz jól értett a fegyverforgatáshoz. Életükért, szabadságukért meg a lányért küzdöttek, s arattak fényes diadalt.

Amint legyőzték a vajdákat, visszatértek a kis kerek szigetre. De sehol se találták a császár szép leányát. Szaladtak jobbra-balra, minden bokrot tűvé tettek, mindhiába.

Ám egyszer csak halk zokogásra és jajszóra figyelt föl Szilágyi Mihály. Szerelmes sirdogált, kesergett magában.

— Jaj, biztosan lekaszabolták atyám vezérei a két vitézt! — hullatta könnyeit. — Hová is mehetnék most már egymagamban? Bús sziget, légy te a temetőm! Sirassatok engem madarak s erdei vadak! Ne tudja más, csak a holdas, csillagos égbolt, hogy Szilágyi Mihályért hull a halál karjába szerelmes mátkája.

A lány előkapta törét, hogy szívébe mártsa, amikor Szilágyi előlépett a fák sűrűjéből. Mátkája kiejtette kezéből a törst, és örömmel követte választottját. Nemsokára Hagymási is hozzájuk csatlakozott.

Amint átlépték a határt, a vitézek hálát adtak csodás szabadulásukért az Istennek.

— Itthon vagyunk, hazámban, édes violám — mosolygott a szultán lányára Szilágyi Mihály. — Most már te az enyém, én a tiéd! Senki, semmi nem állhat többé boldogságunk útjába!

— Nem addig van az! — szólt közbe Hagymási László fojtott indulattal. — Mindjárt eldől, kié lesz a lány!

— Mit beszélsz, barátom? — csodálkozott el jó pajtásán Szilágyi.

— Vívjunk meg érte! — morgott mogorván Hagymási. — Azé legyen ketőnk közül, aki győz!

Hiába próbált Szilágyi a féltékeny Hagymási lelkére beszélni. Hiába emlékeztette jó pajtását arra is, hogy otthon hű feleség és két kisgyermek vár reá. Hagymási László se látott, se hallott. Kivont karddal rontott legjobb barátjára.

— Jaj, ne vívjatok! — sikoltott fel a császár szép leánya. — Engem öljetek meg inkább!

— Hát akkor kard ki, kard! — rántott szablyát Szilágyi Mihály is.

Összecsaptak a vitézek. Vadul vagdalkozott Hagymási. Ám erős ellenfelének mit sem árthatott. De amikor a féltékeny vitéz halálos csapásra készült, Szilágyi akkorát suhintott a Hagymási csuklójára, hogy előbb a ráemelt szablya tört ketté, azután a kéz is porba hullt.

— Jaj, édes barátom! — üvöltött fel fájdalmában Hagymási László. — Bocsáss meg, irgalmazz fejemnek! Az Úristen vert meg bűnömért.

— Menj békével! — tette el Szilágyi Mihály a szablyáját.

Mielőtt elvált volna az útjuk, a két régi bajtárs búcsút vett egymástól. Hagymási házastársához s két szép gyermekéhez ügetett jó lován. Szilágyi Mihályt, gyönyörű mátkájával együtt sírva-nevetve ölelte az ősi házban öreg édesapja és gyöngéd édesanyja. Utoljára Erzsébet, a húga ölelte magához, s fogadta rokonává a szép török leányt.

Másnap megtartották a fényes esküvőt, a hét határra szóló lakodalmat. A szerelmesek hűsége addig tartott, amíg csak éltek.

Hagymási (Hajmási) László (XV. sz.) — temesi főispán, Szilágyi Mihály birtokos szomszédja.

Elekes Ferenc

Fölösleges utazások

Nézem az apró gyermeket,
kit szülei cipelnek erre-arra,
hogym látson a világból eleget,
ő pedig inkább maradna,
hogym belelépjen az első pocsoljába.

Én hurcoltam saját magam,
hogym ne ott legyek, ahol vagyok,
gyermek lakott bennem, de nem maradtam,
úgy tettem, mint azok a nagyok.

A szabadságnak szobra vonzott,
úgy tűnt, épp akkor éli leánykorát,
nem messze tőle azt vizsgálták,
egy öregasszony, amit hozott,
az aranynak súlya mennyi s hány karát.

Fölmentem a két torony tetejére,
hogym lássam, milyen onnan
lent az aszfalt, ahol voltam,
mondták, épp az imént járt itt valaki,
a földön találták, holtan.

A Niagarát jóformán nem is láttam,
pedig ott zúgott előttem,
csodálni nem volt időm,
képeslapot írtam anyámnak.

Álltam hosszan a ködös óceánnál,
átnéztem a híres Alcatrazba,
ahol a tömlöc szigorú fegyőre
sétált, reám is szólhatott volna,
uram, ön még szabad, egyelőre.

Felfogni ma sem tudom,
miért kellett átmennem a Goldengéten,
